

disse Bemærkninger anvendes nu paa et Lovforslag, der sætter en fast Sum, som ikke kan forhøjes. Hvis man nemlig sætter en fast Sum, som ikke kan forhøjes, er det ganske givet, at jeg efter hele min Opfattelse af dette Spørgsmaal maa kræve, at det faste Beløb, der da ydes, er et Beløb, som sikrer den gamle det nødtørftige Underhold i hans Alderdom, selv om han intet har kunnet opspare. Den ærede Ordfører vil ved at efterse mine Udtalelser i 1917—18 og senere i 1919 se, at min Hovedopfattelse med Hensyn til den omtalte Side af Aldersrenten er den, at hele det økonomiske System, hvorunder det hele Samfund virker, er af en saadan Art, at en overmaade stor Del af Befolkningen, selv om der er den største Sparevillie til Stede, ikke er i Stand til at lægge noget til Side og derfor, naar Alderen indtræder, vil staa blottet for det nødvendige. Hvis man nu ikke til en vis Grad aabner Adgang for et Skøn med Hensyn til Fastsættelsen af Aldersrente, et Skøn over, hvad der er nødvendigt, maa Aldersrentens Grundbeløb give de paagældende, hvad der er nødvendigt. Det er en afgjort Sag; ellers betyder Loven et Tilbage-skridt, saa er i Virkeligheden det faste plus et Skøn bedre end det faste uden et Skøn over eventuelt nødvendigt Tillæg.

Den højtærede Minister ser ogsaa Nødvendigheden af, at man maa aabne Adgang til under særlige Omstændigheder at lægge noget til den Aldersrente, han foreslaar, og han aabner en saadan Adgang gennem Hjælpekasserne. Men han aabner den kun ganske lidt, og dog har jeg bemærket, at den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Vesterager) mener, at han i Virkeligheden har aabnet den for meget. Jeg mener, at hvis man bliver staaende ved Satsen af den Art, der her bliver Tale om, har den højtærede Minister ikke nær tilstrækkeligt aabnet denne Adgang; hvis man ikke gaar til højere Grundsætninger, maa man nødvendigvis give Hjælpekasserne Adgang til at give et Supplement op til, hvad der er nødvendigt for de gamle; thi ellers vil denne Lov betyde en Føringelse af den nu bestaaende Tilstand, hvorefter de gamle har Krav paa at faa det nødvendige, og det kan vel ikke være Meningen. Altsaa, enten

maa de faste Sætninger give, hvad der er absolut nødvendigt paa ethvert Sted, eller ogsaa maa man aabne Adgang til at give et Supplement til Grundbeløbet, saaledes at de gamle faar, hvad der er absolut nødvendigt.

Jeg skal derfor angaaende Sætningerne ikke her sige andet, end hvad jeg nu har sagt, idet det jo for Bedømmelsen af, om de her anførte Sætninger er rigtige eller ej, kommer an paa, i hvilken Grad de kan suppleres. Jeg skal derimod gøre nogle Bemærkninger om de fem Skalaer, som her foreslaas, i fuld Tilslutning til, hvad de to ærede sidste Talere har fremført: at her er man gaaet til en alt for stor Deling af Levevilkaarene i Landet. Jeg forstaaer naturligvis godt, hvorfor den højtærede Minister er kommet ind paa den Tanke at foretage en saa stærk Deling. Der kan være Egne af Landet, hvor Levevilkaarene er af den Beskaffenhed, at selv det laveste Trin af en Treskala af enkelte vil opfattes som givende de gamle mere end rimeligt. Men af Hensyn til disse ganske enkelte Egne af Landet vil det ikke være muligt at indføre en Ordning, som giver Adgang til i en overordentlig stor Del af Landet at indføre saa aldeles utilfredsstillende Skalaer, som f. Eks. den laveste Landboskala er. Jeg tror ubetinget, man maa nøjes med tre Skalaer. Jeg kan ganske tiltræde, hvad Ordføreren for Socialdemokraterne har udtalt om at overføre til Hovedstadsskalaen de største Købstæder og om at overføre til Købstadskalaen de med Købstæderne sammenhængende Landdistrikter; men jeg tror, at man kunde gaa videre og overføre til denne Købstædernes midterste Skala ogsaa adskillige Landkommuner, hvor Forholdene er af den Art, at de nærmer sig Købstædernes Forhold. Det gælder ikke blot de bebyggede Landkommuner, men ogsaa andre Kommuner, hvor de økonomiske Forhold er saadanne, at Købstadskalaen der vil være naturlig. Naar man saa samler de rene Landkommuner, de Kommuner, hvor Levevilkaarene vil være de billigste, i den tredje Skala, vil man kunne tilvejebringe tre Skalaer, som vil kunne passe her i Landet, og man vil komme til den større Simplificering, som jeg med Til-